

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Večja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

IV 63505

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 1. — ŠTEV. 1.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 2, 1929. — SREDA, 2. JANUARJA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Dr. Anton Korošec je odstopil.

ZADREGE S HRVATI POVZROČILE KRIZO V JUGOSLOV. KABINETU

Jugoslovanski kabinet je bil prisiljen odstopiti radi hrvaškega spora. — Ministrski predsednik Korošec in vsi njegovi ministri so odstopili, potem ko so odklonili spravo. — Stari boj povzročil krizo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 31. dec. — Ministrski predsednik Anton Korošec in vsi člani jugoslovanskega kabineta so resignirali.

Resignacije so sledile tednu intenzivne politične kontroverze nad rastočimi diferencami med Srbi in Hrvati, ki tvorijo s Slovenci trojedino kraljevino Jugoslavijo.

Glasi se, da je bil direktni vzrok resignacije Korošca njegovo zaničanje, da odobri predloge za spravo, ponudene Hrvatom, ki so se umaknili iz parlamenta zadnje poletje, po smrti voditelja Stefana Radića.

BERLIN, Nemčija, 31. dec. — Jugoslovanska kabinetna kriza je danes sledila dolgemu in vročemu sporu med hrvaškimi in srbskimi voditelji v zvezi z beograjsko politiko napram Hrvatom. Ta politika se je osredotočevala v njih boju za avtonomijo.

Ministrski predsednik Korošec, voditelj slovenske klerikalne stranke, ki je tvoril koalicijski vladni lanskega julija, je pred kratkim imenoval polkovnika Maksimoviča na važno administrativno pozicijo v Zagrebu, ne da bi se posvetoval preje z drugimi člani beograjskega kabineta.

Voditelj demokratične stranke, L. Davidović, je protestiral proti temu imenovanju kot neustavne in vztrajal pri zahtevi, da naj se imenovanje kancelira.

Vztrajal je tudi pri zahtevi, da sprejmejo Srbi bolj spravljivo stališče napram Hrvatom.

BEOGRAD, Jugoslavija, 1. januarja. — Govorili se, da so hrvaški voditelji sedaj pripravljeni pogajati se s kraljem Aleksandrom glede rešitve krize, ki je nastala vsled demisije kabineta Korošca.

ROOSEVELT ZAPRISEŽEN

Novi newyorški guverner je prisegel na državno biblijo, staro dve stoletji. — Inauguracijske ceremonije na praznik.

ALBANY, N. Y., 1. januarja. Ob dvajsetih danes jutraj je postal Franklin D. Roosevelt štiri in štirideseti guverner države New York in Alfred E. Smith zopet navaden državljan.

Mr. Roosevelt in polkovnik Lehman, novi podguverner, sta prisegla ob poldesetih večerj zvečer na biblijo, ki je v posesti družine Rooseveltske celih dvesto let. Prisego je sprejel brat polkovnika Lehmana, sodnik Irving Lehman s prizivnega sodišča.

Družine Smith, Roosevelt in Lehman, ki so obedovale skupaj v ekskluzivni hiši, so bile navzoče. Pozneje so odšle k inauguracijskemu plesu in nato so odšli Rooseveltovi v ekskluzivno palačo, dočim je odšel Smith, ki je stanoval v ekskluzivni palači dalj kot katerikoli druga družina v zgodovini v Dewitt Clinton hotel.

Dasiravno je Rooseveltova administracija v gotovem smislu le nadaljevanje Smithovega režima, božični dan.

je prevladovalo večerj v Kapitulu vendar turobno ozračje neprekljene izpremembe. Očajajoči uradniki so hodili naokrog zamišljeni in novi so pregledovali svoje urade ter brskali po predalih.

Tudi oni, ki bodo še nadalje ostali v uradih, so bili nekoliko žalostni, kajti Smith je postal zanje integralen del njih dnevnega življenja.

Reizhardt ne vidi nikake nevarnosti.

HOLLYWOOD, Cal., 1. jan. — Osebnostni kontakt med igralci in poslušalstvom bo obvaroval legitimni oder pred tem, da bi bil izpodrinjen od govorečega filma, — po mnenju Maksa Reizhardta, ki je dospel semkaj. Govoreči film bo dober na deželi, kjer ni nobene prilike, da bi videli dobre igralce, a v velenostih ljubi občinstvo osebni stik z igralci.

"Ukaz" laškega konzula draži Avstralce.

LONDON, Anglija, 1. jan. — "Daily Mail" je izvedel iz Sydneya, da je tamošnji italijanski konzul "ukazal" vsem Italijanom, naj se udeležijo dne 4. januarja ceremonije, ki se bo vršila ob priliki zopetnega pritrjevanja italijanskega grba na konzulate. Grb je bil odstranjen na božični dan.

MATI PRIZNALA UMOR DA RAZBREMI SINA

Mrs. Northcott je priznala umor v brezuspešnem naporu, da reši sina. — Obsojena je bila na do smrtne ječo radi umorov s trpinčenjem. — Njen sin bo prišel sedaj na vrsto.

RIVERSIDE, Cal., 1. jan. — Dva dni pred pričetkom obravnave proti njenemu sinu v tukajšnjem višjem sodišču na temelju obdolžbe, da je umoril štiri majhne dečke, je nastopila Mrs. Sara Lujiza Northcott, mati obtoženega morilca, s presenetilno potezo ter se priznala krivim umora.

Bil je to zadnji napor matere, da reši svojega sina vstave. Senzacionalna poteza pa ne bo rešila življenja Gordona Northcotta, je izjavil glavni pomožni okrajni pravnik Redwine, ki ob kazensko zasledoval eno in dvajset let starega mladiča. Proces proti Northcotti se bo pričel v sredo.

Vsled priznanja v javnem sodišču je bila Mrs. Northcott, ki je bila obtožena umora nekega dečka, obsojena na do smrtne ječo v Quentin kaznilnici. To obsodbo je proglasil sodnik O. K. Morton. Pojasnil je, da je bil usmiljen ž njo, ker je ženska. Mrs. Northcott je bila odvedena v jetnišnico večerj zvečer, ne da bi videla svojega sina.

Priznanje je bilo predloženo sodišču v podporo proglasitve krivde od strani Mrs. Northcott. V tej izjavi se je glasil:

— S tem priznavam, da sem umorila fanta, imenovanega v obtožnici proti meni kot Walterja Collinsa, na naši rečki v Riverside okraju. To priznanje je bilo napravljeno iz moje lastne, prostovolje in brez prisiljanja.

Zuazua ne sme pristati.

VERA CRUZ, Mehika, 30. decembra. — General Zuazua, ki je bil tekom Huertove revolucije izgnan iz Mehike, ni dobil dovoljenja, da se sme izkrcati v Vera Cruzu. On je dospel na krovu Ward parnika v Mexico iz New Yorka ter apeliral brzojavno na predsednika Gila, ko je dognal, da stoji njegovo ime že pet let na "non grata" seznamu. Rekel je, da mu ni newyorški konzulat ničesar sporočil, da ne bo pripuščeno v Mehiko.

Dawesov generalni agent se bo posvetoval s Hooverjem.

PARIZ, Francija, 1. januarja. Generalni reparacijski agent, Parker Gilbert je odpotoval s parnikom "Perangaria" v Združene države. On bo najbrž tekom svojega ameriškega bivanja razpravljaj o reviziji Dawesovega načrta ter razpravljaj o tem s prihodnjim ameriškim predsednikom Hooverjem.

Francoski trgovec v Mehiki odveden.

MEXICO CITY, Mehika, 1. jan. Neko poročilo na list Prensas pravi, da so vstasi odvedli Leona Signoreta, bogatega francoskega trgovca.

Snežni viharji v Angliji.

LONDON, Anglija, 1. jan. — Vsled snežnih viharjev je bil ustavljen promet v Pennine gorah v severni Angliji. Reka Themse je stopila na številnih točkah preko bregov in tudi druge reke hitro naraščajo.

Težki boji v Tripolisu.

BENGRAZI, Afrika, 1. jan. — V težkem boju med domačimi četami pod poveljstvom italijanskih častnikov in Senusi plemenom pri Šabo je bilo ubitih 43 mož. Senusi plemo je bilo poraženo in zasledovano. Na italijanski strani so padli trije možje.

SLAVNI IZNAJDI TEL

Thomas Alva Edison govori za radio.

PRAZNOVANJE SILVESTRA

Newyorški hoteli in kabareti so spravili milijone dolarjev z a nič vredno ponarejeno pijačo, katero so plačevali ljudje, ki so se hoteli na vsak način zabavati.

Kljub policijskemu komisarju Whalenu in kljub tajnim "šnafačim" Mrs. Willebrandt, je proslavil New York enega najbolj mokerih Silvestrovih večerov v vsej svoji zgodovini.

Komisar Whalen je odpustil pomoznega inšpektorja McGratha in štiri policijske kapitane, ki so prekoračili starostno mejo. Rekel je, da se bodo vršile racije kot ponavadi, a le na najbolj nizke špelnike, v katerih se dela načrte za zločine. Kabareti na Broadwayu niso nadlegovali. V njih se potikajo najbrž le boljši zločinci!

Velike ljudske množice so bile zbrane v gledališkem okraju, kamor so poslane oblasti 300 posebnih policistov, da pazijo na vrvenje. V subwayu so ponujali tuji, ki so proslavljali samotno Novo leto, steklenice žganja, ki je bilo sprejeto ali pa odklonjeno s pristno newyorško nonšalanco.

Hoteli in restavrantni velikega štila so zahtevali od pet do trideset dolarjev za rezervirane sedelce, in skupno s kabareti se je izračunalo svoto, izdano v ponedeljek zvečer na več kot milijon dolarjev.

Tudi na Bowery sa imeli svojo proslavo. — "Mr. Zero" Urbain Ledoux, je vzprijel obhod s svojimi številnimi nezaposlenimi po Broadwayu, predno jim je dal gorke večerje v svojem prostoru. Različni misijoni so delili svoje običajne drobtinice med številne nezaposlene brez strehe.

Plesala naga po cesti.

CHICAGO, Ill., 31. dec. — Avtomobili in policisti so se ustavili ter zrl s presenečenjem. 28 let stara Mrs. Mary Dishon je plesala po cesti, oblečena le v eno nogavico in en čevlji. — To je storil gin, — so rekli policisti.

Bolivijski letalci nad Paragvajem.

BUENOS AIRES, Argentina, 1. januarja. — Bolivijske čete so na poti proti fortu Galpon, južno od forta Vanguardia, kot javljajo poročila iz Paragvaja. Bolivijske letalce so zagledali nad fortom Galpon, kot je sporočil paragvajski poveljnik v Bahia Negra.

Kongres odobril Moncado.

MANAGUA, Nicaragua, 30. decembra. — Izvolitev generala Moncada za predsednika Nicaragve je bila večerj odobrena od nicaragškega kongresa. On bo inauguriran dne 1. januarja. Kot dobro znamenje se smatra dejstvo, da so se številni konservativci pridružili liberalcem pri volitvah.

Bombe v škofovski palači.

MILAN, Italija, 30. decembra. V palači nadškofa iz Milana, kardinala Tosija, so našli večerj dvajset nabasanih bomb. Ni še znano, komu so bile namenjene.

Smrt laškega kompo- nista.

V Monte Giorgio, je umrl komponist Domenico Leona.

RAYMOND POINCARE BO OSTAL NA KRMILU VLADE

Poincare bo ostal ministrski predsednik. — Povedal je kabinetu, da želi odstopiti, a pregovorili so ga, da ohrani svoje mesto. — Stari državnik je bil ogorčen nad neprestano opozicijo.

PARIZ, Francija, 31. dec. — Raymonda Poincareja so pregovorili danes, da ohrani ministrsko predsedništvo, potem ko je izrazil svojo željo, da resignira.

KRALJEVA BOLEZEN

Angleški kralj je popolnoma izčrpan v boju za življenje. — Preživel je nemirno noč in pomanjkanje moči predstavlja težak problem.

LONDON, Anglija, 31. dec. — Nekoliko pesimističen buletin glede stanja kralja Jurija je bil izdan od petih njegovih zdravnikov danes opoldne.

Čprav se ni pripetil nikak povratek bolezni, je preživel kralj nemirno noč in bultin poudarja, da povzroča njegova izčrpanost še vedno nove skrbi.

Buletin je povzročil nekaj vznemirjenja, ker je prekinil serijo petih ugodnih objav. Večernišnji večerni buletin, ki je bil izdan tekom dobe starih in dvajsetih ur, je sporočil miren dan, brez vsake izpremembe v stanju.

Bilo je pozornosti vredno, da je bilo večerj privikrat izza bolezni kralja, da so bili odsotni iz palače tako vsi zdravniki kot tudi vsi člani kraljeve družine ob istem času.

Prine iz Walesa je preživel dan mirno v York House, nedaleč od kraljeve palače. Princessja Mary in vojvoda Gloucester sta bila zaposlena z koncertedenskim obiski.

Kraljica, vojvoda iz Yorka in prince George pa so zapustili palačo na avtomobilski vožnji ravno ob času, ko je Sir Hewett zapustil palačo za dan.

Niti lord Dawson, niti Sir Rigby nista obiskala kralja tekom popoldneva in to dejstvo se je razlagalo kot znak rastočega zupanja, katerega imajo oni poleg bolnega kralja. Konzultacija pe-

Ministrski predsednik je povedal kabinetu, da smatra svojo nalogo za dovršeno s sprejemom proračuna od strani parlamenta. Sporočeno je bilo, da se namestnik Poincare umakniti s pričetkom novega leta, izmučen od naporov vlade ter ogorčen nad neprestano opozicijo v zadnjih par tednih.

Izprva ni bilo mogoče izvedeti, če pomenja današnji razvoj, da je opustil ta svoj načrt ali če je označil, da bo ostal v uradu še nekaj časa.

Francosko časopisje je soglašalo v splošnem, da bi bila napaka, da bi resigniral baš ob času, ko se bo poskušilo nekako uravnava raparacijskega vprašanja. Ministrski predsednik je priznan od časopisja kot najbolj zmogljivi mož, da se loti rešitve tega vprašanja.

Položaj, ki je bil spravljen do vika, ko je ministrski predsednik jezo odšel iz senata, ko se je razpravljalo o predlogi, da se poviša plače, je bil nekoliko omiljen, ko sta poslanska zbornica in senat sprejela proračun.

Poraz kateregakoli finančnega načrta, zahtevanega od vlade, bi pomenjal neposredni padec kabineta, in Poincare je bil prav posebno željan sprejema proračuna pred Novim letom. Zbornica je sprejela proračun z revidiranim besedilom in senat ga je tudi sprejel.

Kabul sklenil mir z vstaši.

KALKUTA, Indija, 30. dec. — Neki afganistanski trgovski agent je sporočil večerj, da je bil sklenjen definitivni mir z vstaškimi Kugliani plemenom v Kabulu.

tih zdravnikov pa je danes podla optimizem, ustvarjen večerj. Proslava Novega leta v palači se bo vršila mirno, da ne bo kralj moten od nje.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertiser on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Depisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

Navdušenje za Dom slepih je nekoliko ponehalo, toda ponehati ne sme in ne bo, dokler ne bodo največji slovenski reveži pod svojo lastno streho.

Temelj Domu je bil postavljen z denarjem ameriških Slovencev.

In nato so tako velikodušno prispevali, da se je nahrala presenetljivo visoka svota, ki pa kljub temu še ne zadostuje, da bi se z gradnjo pričelo.

Fond Ameriških Slovencev za slovenske slepce je pod upravo mestne občine ljubljanske.

Za Dom so se zainteresirala v domovini tudi vsa druga društva in ustanove, ki za slepce skrbijo.

Še malo poztvornosti ameriških Slovencev, nato naj pa dežela in vlada storita svojo dolžnost, saj prispevata tudi v druge svrhe, ki niso niti malo tako važne in potrebne kot je Dom za slepe reveže.

*

Postavite se na stališče slepca, ki je imel navzlic svoji strašni usodi toliko moči in volje, da je sestavljal statistiko posebne vrste.

V Berlinu živi ta revež, ki je v vojni popolnoma oslepel.

In pred kratkim je sporočil nekemu časopisu:

— Da se preživim, beračim po ulicah. V teku štiri najstih dni me je nahlulilo in ozmerjalo dvaindevetdeset ljudi. Videč, da sem slep, se jih je opravičilo deset, ostali so pa molče nadaljevali svojo pot.

Menda tudi v Jugoslaviji in drugod po svetu ni slepcev boljše.

Toda to je en sam žalosten primer iz življenja največjega reveža, kar jih živi na svetu.

S svojim prispevkom slovenskim slepcom ne morete vrniti vida, lahko jim pa daste vsaj nekoliko udobnosti.

*

In ko boste to prečitali, zaprite oči za dve ali tri minute ter si predstavite, kako bi vam bilo, če bi jih nikdar več ne odprli, ampak bi bili prisiljeni tavati v večni temi do konca svojih dni.

ANTON ŠUBELJ

Nenaznanjen in nepričakovan se je pojavil med nami ter nas z domačo pesmijo osvojil in prevzel.

Kdo bi si mislil, da bo njegovo poslanstvo tako veliko, ko je Anton Šubelj priredil svoj prvi koncert v New Yorku.

Glas in sloves o njem sta se širila s tako naglico, da se ni mogel sproti odzivati vabilom.

Prepotoval je vse Združene države — ter pel v vseh večjih slovenskih naselbinah.

Lansko zimo je prišel v New Yorku, 13. januarja bo pa pel Slovincem ob Pacifični obali.

Priprave za njegov koncert v San Franciscu so dovršene, in kot nam poročajo, bo tudi veliko število tujerodcev, Amerikancev, slišalo najlepše, kar imamo — našo narodno pesem.

Upati je, da bo ostal Anton Šubelj zvest svojemu poslanstvu ter romal od obali do obali, od naselbine do naselbine, širil dobro voljo ter svežil v nas že nekoliko ohlajeni spomin na domovino.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Iz Clevelanda smo čitali pohvale glede koncertov, katere je priredila opera pevka iz Ljubljane gospa Pavla Lovsetova. Na teh koncertih je pela več opernih in narodnih pesmi.

Tudi pittsburske Slovence zapima slovenska pesem, zato se je tukajšnje Mladinsko dramatično društvo zavzelo, da sodeluje pri prireditvi koncerta gospe Lovsetove. Koncert se bo vršil v soboto 5. januarja 1929 ob 8. uri zvečer v Slovenskem Domu, na 57th & Butler St.

Torej, dragi rojaki in rojakinje v Pittsburghu in okolici, ne zamudite te prilike, ki se vam nudi, da boste zopet slišali slovensko pesem. Zadržite se z velikim zadovoljstvom poslušati opernega pevca gospoda Antona Šubelja, sedaj boste ravno tako zadovoljni s koncertom operne pevke gospe Pavle Lovsetove.

Torej, ne pozabite tega večera in pripeljite seboj še več svojih prijateljev.

S prijateljskim pozdravom

F. Ferentchak.

Cleveland, Ohio.

Predno kaj več napišem, voščim vsem prijateljem, znanim in čitateljem Glas Naroda srečno in veselo novo leto 1929. Ker imam več znanjev širom Amerike, ki ne vem drug za drugega, evo vam moj naslov koncema dopisa. Mogoče bi kateri rad vedel, kako je v Clevelandu.

Na društvenem polju se prav lepo povsod napreduje. Škoda le, da je med nami Slovenci preveč strank, namreč ljudi, ki so raznega mišljenja. Dosti se naredi, ali še bi se mnogo več, da je malo več sičnosti.

Z delom gre kot povsod, kot je komu sreča mila. Tovarne delajo koliko mi je znano, skoraj vse, toda kaj hočemo, ker ni pravega reda med delavci. Nekateri delajo tako, da delo proklinjajo. Gospodje bossi bi najraje videli, da tišči delavec, ki ima delo, ne bi šel sploh ven iz tovarne, ampak da bi notri ostal za vedno kot stroj.

Pri tem pa drugi hodijo po mestu od vrat do vrat. Taka je današnja prosperiteta.

Dne 20. decembra se je prigodila trem našim rojakom velika nesreča. Pri vožnji z avtomobilom so bili ponesrečeni: Mr. Perdan, Mr. Zorman, kateremu so morali odrezati nogo, Mr. Mike Poklor ima pa zlomljeni obe nogi. Nahajajo se vsi tri v bolnišnici.

Poročal bi še več novic, toda mi niso dosti znane. Ker imam še nekaj ohlajenega v kevdru, se največ doma držim.

Pozdravljam vse domačine in znane širom Združenih držav.

Frank Celin,

701 E. 157 St., Cleveland, Ohio.

Rock Springs, Wyo.

Le redko kdaj se čuje v slovenskih časopisih o naselbini Rock Springs. Dasi nimam posebnega poročati, naj omenim najprej našo zimo, katera traja že okrog mesec dni, oficijelno pa bi imela nastopiti z 21. decembrom. Ako bo trajala do meseca majnika, kot je že tukaj navada, bo ostale markikatevemu v spominu.

Delavske razmere so jako neugodne ter silne onim pred 32 leti. Razlika je le, da je hrupa in obleža za polovico cene večja. Tako smo postali premogarji tukaj s prvim decembrom, odkar je bila sprejeta nova lestvica (contract) precej nizki gospodje. Delo se ne dobi, pač pa obratno, namreč izgubi, ako ne znaš samga sebe brzditi. Radi neolajnosti napram premogovnim družbam je dosedaj že marsikateri odnesel svoja šila in kopita. Toraj, na svetujem nikomur priti sem za delom.

Upam, da mi vi urednik ne boste odrekli nekaj, da omenim, kar nam je vsem Slovincem v ponos. Naš rojak in operni pevec Anton Šubelj iz Ljubljane nas je obiskal pretekli teden na potu iz Pueblo, Colo. v San Franciscu, Cal. Na povratku proti domu se

ustavi tukaj za nekaj dni ter priredi koncert v soboto 19. januarja 1929. Značilno je, da smo že mnogo čuli o njegovih prireditvah po raznih naselbinah širne Amerike, posebno pa da bo nastopil ravno po istih mestih.

Toraj na svidenju Slovenci in Slovenke v Rock Springs in bližnjih naselbinah v Slovenskem Domu na večer 19. januarja 1929.

Pozdrav vsem Slovincem in Slovenkam!

Louis Taucher.

Sheboygan, Wis.

Dovolite, da se zopet oglasim v vašem cenjenem listu.

Iz za zadnjega časa, ko sem vam pisal, sem se nahajal v Via The Pas, Manitoba, Canada; danes sem tu v Sheboygan, Wis. Takrat sem se ravno povrnil iz daljnega severa, kjer sem preživel celih 16 let. Sedaj je že minulo 17 let, odkar sem bil prišel za puško, stopil v čoln pri Saskatchewan in se odpeljal po deroči reki Saskatchewan proti severovzhodu, save da z namenom, da ostanem sameno zimo, toda prišlo je vse drugače in minula so cela leta predno sem se zopet povrnil nazaj proti jugu med bele ljudi in še dalje, kjer stanujejo naši rojaki, kjer sem končno zopet slišal naš miler materin jezik, katerega sem bil že skoro pozabil. Pa tudi ni čuda, kajti slišal nisem niti besedice celo vrsto mojega bivanja na severu, kjer prebivajo le divjaki in še danes se mi nudi prilika, da zopet lahko govorim s svojim nadom. Velikokrat sem hrepenel, da bi srečal še kdaj Slovence. Seveda, v U. S. smem ostati le malo časa in se moram vrniti zopet nazaj proti severu v divjino proti Chesterfield Inletu, kateri se nahaja na skrajni severozahodni strani zaliva Hudson Bay. Od tam se bom podal na najdaljšo pot s čolnom od skrajnega severa do skrajnega juga na svesnem ameriškem kontinentu.

Potoval bom s čolnom po mnogostevnih jezerih in manjših potikih severne divjine, dokler ne dosežem reke Kohron, katera se izliva v Reindeer Lake, nato preko jezera Reindeer, dokler ne dosežem reke Saskatchewan in po jezeru Winnipeg, po Read River in Minnesota, dokler ne dosežem Mississippi. Nato po omenjeni reki do New Orleans in ob obali Floride do Key West in zatem do Havana, Cuba, kjer bo moja pot dokončana.

Koliko časa bom na poti, tega ne vem, toda zašel bom prvega marea 1929. Proti severu se bom vozil z psmi do Chesterfield, kjer bom stopil v čoln in potem veslal celih osem tisoč milj.

H sklepu mojega dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike in želim vsem srečno in veselo novo leto.

Chas. Planinshek.

Položaj v afganistanski vladi se je izboljšal.

PEŠVAR, Indija, 1. januarja. Poročila iz Afganistana kažejo, da se izboljšuje položaj za vlado. V Kabul je vse mirno in v okrožju dvajsetih milj krog mesta ni nikakih vstajev.

Cesta iz Kabula v Kandahar, ki je ena pot proti Indiji, je sedaj varna. Vrjetno pa je, da je blokirana vsled težkega snežnega zapada v ozemlju Gazni. Prejšnji governor Kabula, Ali Ahmad, se nahaja sedaj v mestu Jalalabad ter se skuša tam pogajati z vstaji.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

Mr. Frank Belaj, trgovec, 6205 St. Clair Ave., Cleveland, je daroval ček za \$4.00. To je letna plača, ki jo goviba kot nadzornik pri Slovenskem Sokolu.

— Jakob Zadnikar, Kenosha, Wis., \$5.00.

Tony Debeve, Camp B., Arrow Park, B. C., Canada, 25c.

Denaš prejel in ga bomo poslali na določeno mesto.

Uredništvo.

Iz Jugoslavije.

Oproščeni denuncijanti.

17. decembra je bila izrečena obsodba v procesu proti Matiji Rosmanu in tovarišem v Mitrovici, ki so bili obtoženi denunciacij v letu 1914. Pred sodiščem v Mitrovici se je zbrala ogromna množica, ki je nestrpno pričakovala obsodbo. Zagovorniki, sodniki in novinarji so morali na sodišče skozi dvorišna vrata. Razpravna dvorana je bila mabina. Ob 3. uri je predsednik senata razlasil obsodbo. Matija Rosman, Vinko Drum, Ivan Blažanić in Drago Damjanović, ki so bili obtoženi, da so leta 1914 denuncirali srbsko prebivalstvo in požigali hiše, so bili oproščeni. Tožitelji se lahko obrnejo na civilno sodišče za povračilo škode. Obtoženci so bili oproščeni, ker so si izpovedali vseh priče nasprotovale in iz teh ni bilo mogoče sklepati, da so obtoženci res krivi. Rosman je res pokazal madžarskim vojakom hiše, kjer so prebivali Srbi, tega pa ni storil prostovoljno, temveč so ga sovražniki prisilili.

Obtoženci so sprejeli oprostitve z vidno radostjo. Njihovi sorodniki so jokali od veselja. Publika je deloma odobraval, deloma obsojala oproščitev.

Državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo. Dokler ta ne bo rešena, ostanejo vsi obtoženci v preiskovalnem zaporu.

Prebrisana tatica.

Pred tedni se je ustavilo pred trgovino Salihage Muzura v Sarajevu, dokle, ki je držalo robce na ustih. Vsakdo bi mislil, da je dekletu slabo. Tako tudi Salihag Muzur. Kaj vam je gospodična, je vprašal. Zoh me boli, je odgovorila devotica, strašno trpim. Počakajte malo, je rekel postrežljivi Salihaga, prinesem vam žganja in takoj vam odleže. Trgovec je odšel v skladišče za trgovino. Ko se je vrnil, je bil nemalo začuden, da dekleta ni bilo več v trgovini. Z njim je pa izginil tudi ves denar iz predalca, kamor je trgovce spravljali dnevni izkupicek. V predalu je bilo kakih 700 Din. Trgovec je takoj spoznal, da je nasel premeteni tatici. Obvestil je policijo, ki je začela tatice iskati in jo kmalu našla v osebi Celerjeve, Slovenke iz Ljubljane. Kasneje je dobila sarajevska policija še tri kazenske prijave proti mladi tatici. Kradla je tudi v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu.

V Ljubljani je kradla čevlje, v Zagrebu je ponesrečila večjo svoto, v Sarajevu je pa razen Salihage Muzura okradla še neko prijateljico za 1600 dinarjev. Sedaj je proti Celerjevi začela sodna obravnava.

Nenavadna nesreča.

12. decembra se je pripetila pod samoborskim železniškim podvozom v Zagrebu težka nesreča. Zanimivo je, da so nesrečo opazili šele na Sajmistu. Seljak Gjuro Jančir je pripeljal iz Trebarjevega voz sena na trg v Zagreb. Sedel je na senu, dočim je pastir vodil konje gredoč ob vozu. Ker je bil voz precej visoko naložen, je Jančir pri prevozu skozi podvoz haderl z glavo v železniško travozo. Udarec je bil tako močan, da se je seljak takoj onesvestil. Ne da bi kriknil, se je zgrudil na seno, dočim je pastir poganzal konje po mestu na trg in ni slutil, da na senu njegov gospodar že umira. Ko je voz došel na trg, se je pastir čudil, da gospodar še ni stopil v voza. Zlezel je na voz, kjer je našel Jančirja v krvi na pol mrtvega. Poklical je na pomoč in rešilni voz je takoj odneljal moža v bolnico. Zdravniki so muskulali rešiti življenje. Jančir je s tako silno zadel v železo, da si je zlomil hrtenice. Ne da bi se zavedel, je v bolnici izdihnil.

Razmere v tržaskem fašizmu.

Razmere v tržaskem fašizmu se še niso razbistile, dasi je že pred dnevi pokrajinski tajnik Cobolli izdal parolo, da se mu je posrečilo zadoje rešiti. Še pred kratkim so bili govori po mestu polpolnjeni mali plakati proti Cobolu. Nekaj dni prej se je vršila preiskava v vojašnici fašistovske milice v ulici Fernira, kjer da so našli veliko množino streliva. Konzulu milice Del Morn se očita, da si je prisel paril ogromne zneske, ker si je dal nakazati palačo za dvakrat toliko moštva, kolikor ga je v resnici imel. Zaprtih je cela vrsta fašistov "prve ure", med njimi brat Mario in Tiberio Forti. Te dni se je pripeljal v Trst član osrednjega direktorija Lare Marghinotti. Italijanski krogi spravljajo celo članke V. Gaide v zvezi s položajem tržaskega fašiza. Z njim da hočejo prikrivati krizo in spričo "slovanke nevarnosti" lepo potlačiti vse...

Lare Marghinotti, član osrednjega vodstva fašistovske stranke, ki je prišel nadeš zato iz Rima v Trst, se je že odpeljal, da poroča Mussoliniju o svoji preiskavi. Že pred njegovim odhodom pa je moral zapustiti Trst general tržaskih milic, Adolf Maroni, ki je bil kazensko prenešen v Kalabrijo. Na njegovo mesto je bil imenovan Gino Grisoni. Konzula fašistovske milice Del Muro in De Rossi, ki sta bila aretirana, se nahajata še vedno v zaporu.

BLAZNIKOVIE PRATIK

nimamo več v zalogi, zatorej jih ne naročate več. V zalogi imamo pa še Slovensko-Amerikanski Kolodar za leto 1929. Sprejemamo tudi naročila za knjige Vodnikove družbe za leto 1930.

Uprava Glas Naroda.

Mrs. E. D. Vanderbilt

Peter Zgag

članica znane milijonarske družine, se je te dni zopet poročila. Topot je vzela odvetila S. Thayerja.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Za takojšnjo kolonizacijo Primorske.

Urad, glasil fašistovske stranke na Primorskem se zopet zavzela za kolonizacijo Primorske. — "Neobhodno potrebno je, da postane Primorsko italijansko. Treba je izvesti bolnifikacijo zemlje, da se najde prostor za naselitev Furlanov, ki so živeli na Primorskem še pod rimljanskim gospodstvom (1). List zaključuje: "Da se bo to delo naglo izvršilo, se bo fašizem zavzel z vso energijo, vztrajnostjo in odločnostjo".

Nove italijanske vojašnice ob meji.

Glavno skrb posvečajo italijanske oblasti v zadnjem času gradbi poslopjaj za balile, milice, karabinerje. Posebno vneta kaže biti kraljevska komisija, ki vodi upravo tržasko pokrajino. Predvsem se bo lotila gradbe karabinerske vojašnice v Postojni, ki jo je določila že prejšnja komisija. V Devinu je nakupila poslopje bivše Legije sole za 105.000 lir in je določila nadaljnjih 14.000 lir za preureditev prostorov. Končno je sklenila zgraditi ogromno novo vojašnico v Sv. Petru na Krasu in je namenila v to svrha kar 440.000 lir. Pa pravijo, da Slovani pod Italijo niso zadovoljni z dobrotami, ki jim dan na dan izkazuje fašistična Italija.

Zakrknjen pečlar je modroval.

Zakrknjen pečlar je modroval: — Znanost napreduje. Iznašli so telegrafijo brez žice, vozove brez konj in smotnik brez dima. Zdaj naj iznajdejo še doto brez neveste, pa bi bil zadovoljen.

To je resničen slučaj, ki se je pripetil pred leti v New Yorku.

Sedemnajstletna lepa in prefrigana pucea se je poročila s precej starim zelo bogatim gospodom.

Razmerje je bilo pač tako kot so vsa taka razmerja. On je bil po svoje, ona po svoje zadovoljna. Denarja je bilo namreč dovolj. In koliko denarja bo šele po njegovi smrti. Po njegovi smrti bo šele prava oheet.

Nekega dne je brskala po njegovih listinah, prečitala njegov krstni list, prebledela in bridko začela.

Vsa obupana se je šla k materi tolažiti.

— Kaj ti je? Kaj ti je, otrok moj? — jo je vpraševala skrbna mamica.

— Prevaril me je. Strašno grdo me je prevaril.

— V čem te je prevaril?

— V svoji starosti. Predno se je poročila, je nesramno lagal glede svoje starosti.

— Če se prav spominjam, je rekel, ko se je poročal, da je star sedemdeset let.

— Da, tako je rekel in prisegel pred sodnikom. Danes sem pa slučajno dobila njegov krstni list v katerem je zapisano, da je šel dvainšestdeslet star. Ali ni to nekaj strašnega?

Tudi zdravniki se včas motijo

K zdravniku, ki je bil velik na sprotni pijače, je prišel močan in tarna, da ga v grlu in v prsil boli.

— Pa kaj pijete? — ga je vprašal zdravnik.

— Sveda pijem.

Zdravnik ga je natančno preiskal in rekel:

— Vaša sedanja bolezen ni nič nevarnega. Nekaj vam pa rečem. Če bi ne pili alkoholnih pijač, b dosegli visoko starost. Mogoče se demdeset ali petinšedemdeset let.

— Obžalujem, gospod zdravnik, — je odvrnil možak. — je pa že prepozno.

— Vem, da je prepozno. — Vi figo veste, — ga je zaviral možak, kajti večeraj sem praznoval svoj šestinšedemdeseti rojstni dan.

PREOSNOVA ZAKONSKE POSTAVE

Nemški državni zbor je prošle dni razpravljal o reformi brachnega zakona s posebnim ozirom na pravice ločen in nezakonske deč. Socijalni demokrati so namreč stavili predlog, naj se razna določila določila izpremenijo. Za slučaje, kjer sta se mož in žena razšla, pa bi zopet želela priti skupaj, naj se to dovoli. Družinam s številnimi otroki naj se da podpora, da ne bo deca gledala, mesto da bi se razvijala, nezakonska deca pa naj se zaščiti in poskrbi naj se tudi za oskrbovanje materinstva.

Ženski poslanec socijalno-demokratske stranke, Pfaffova, je ob tej priliki prečitala statistične podatke, ki ugotavljajo, da je cela osmina vseh na Nemškem rojenih otrok nezakonska. Na Bavarskem, kjer vlada klerikalizem, pa je odstotek še večji in znaša celih 15,6 odst.

Justični minister Koch je priznal, da je brachni zakon potreben temeljite prenosne in da je treba posebno odpravi v tistih primerih, kjer je v praksi omajen. Proti volji zakonskih tovarišev ne more in ne sme obstajati nobena brachna zveza; reforme morajo biti zlasti v tem pogledu radikalne in ne smejo komplicirati sedanjega položaja.

Poleg soc. demokratov, ki so sprožili važno vprašanje, je govoril v tem smislu tudi poslanec Stresemannove stranke, prof. Kahl. Izjavil je, da vsebuje nemški brachni zakon velike nepopolnosti in da zijojo med življenjsko prakso in pravom velikanski prepad. Te je treba odstraniti. Neharmoničen zakon ustvarja pogoje za nesrečno življenje in ne zadeva samo obeh zakoncev, ampak tudi otroke, če jih imata. Treba bo zato rešiti ustvariti po potrebi celo umetne vzroke za ločitev. Tam, kjer vlada prisiljenost, je svetost zakonskega življenja izključena, atmosfera pa zastrupljena.

Po tej debati sodeč izgleda, da bo Nemčija v doglednem času dobila moderen brachni zakon, ki bo skušal olajšati ločitev in razvedbo ter ne bo tiral poostrenih razmer med nesporazumnimi zakonskimi tovariši do skrajnosti.

110 ribičev utonilo.

BERLIN, Nemčija, 30. dec. — Današnja poročila iz Revala javljajo, da je najbrž utonilo sto in deset ribičev v jezerni Peipus. Petdeset so jih rešili aeroplani, katere je odposlala estonska vlada. Na razpolago stoječi čolni so bili premajhni, do dospejo skozi led v jezernu.

Svet društva narodov v Luganu.

Če se ne bi v Luganu reševalo o se dogodke po svetovni vojni, ničemer drugem kot o vprašanjih, ki so na dnevnem redu, bi 53. zasedanje Sveta Društva narodov gotovo ne zaslužilo posebne pozornosti. Reči bi se celo smelo, da bo to morla najdaljša in najdaljša sezija, kar jih je po svojem devetletnem obstoju doživela po Wilsonu zamisljena in v versajski mirovni pogodbi ustvarjena institucija.

K sreči pa je že prišlo v navado, da služijo redni sestanki Društva narodov tudi drugim, širšim ciljem. Delegati in vodilni državni izkoriščajo to izvrstno priliko za razgovore in pogajanja o predmetih, ki niso na dnevnem redu, pa so baš zato običajno mnogo važnejši in tudi aktualnejši. Tako je bilo še vsakokrat, zlasti pa po vstopu Nemčije v Društvo narodov.

Tudi sedaj velja vsa pozornost političnih krogov razgovorom, ki jih vodijo v Luganu Briand, Chamberlain in dr. Stresemann. Njihovi sestanki so tem važnejši, ker sta bila angleški in nemški zunanji ministri vsled bolezni več mesecev izven aktivnega udejstvovanja pri velikih dogodkih, ki so občutno izpremenili mednarodni položaj. V njihovi odsotnosti je bil sklenjen angleško-francoski mornariški kompromis, ki je silno razburil javno mnenje v Nemčiji, Italiji in Ameriki ter ustvaril precej hladne odnose med obema anglosaskima vesilama. Zedinjenje države so odločno odklonile temelj za omejitve oboroženja na morju, kakršnega sta sporazumom predlagala London in Pariz. In začele izvajate najgromnejši načrt pomorskega oboroževanja, kar jih pomoni zgodovina človeštva. Francosko-angleški pomorski kompromis se je torej izjalovil, ostane pa za njima utrjeno prijateljstvo med obema bivšima zaveznikoma iz svetovne vojne, zaupno sodelovanje, ki je danes temelj francoske in angleške zunanje politike.

V teh mesecih je bil v Parizu slovesno objavljen Kellogg-Briandov pakt o "opustitvi vojne kot sredstva državne politike. Od 64 držav, ki so dobile povabilo, se jih je doslej 59 izreklo, da so v načelu pripravljene podpisati ta protivojni pakt. Le Argentina, Brazilija, Čile, Kolumbija in Ekvador se najbrže ne pridružijo iz bojazni pred imperijalizmom Zedinjenih držav, ki se izraža v dejstvu, da ostane Monroejeva doktrina izvzeta iz protivojnega pakta. Ni tudi še povsem gotovo, ali ne bo ta ameriški elaborat doživel isto usodo v Washingtonskem senatu kot svojčas versajska pogodba in Društvo narodov, pri katerih je baš ameriški predsednik Wilson najaktivneje sodeloval. Navzile negotovi bodočnosti pa spada pariški pakt med najvažnejše.

V Parizu, kjer imajo najverjetneje dražje, so pred dnevi bili na prodaj nekateri predmeti ponesrečenih letalcev. Med drugimi je prodajala oficirska čepica letalca Nungesserja. Zanj so iztržili 50 tisoč frankov, neko pismo Le Brixia pa so prodali za 30 tisoč frankov. Bivši romunski pilot letalca pokojnega letalca Dronhina za 15 tisoč frankov.

Rekord na dražbi pa je odnesla rokavica. Nekoč je bila last vojškega pilota Guynemerja. Ponujali so zanj tako visoke svote, da je naposled plačal kupec zanj 200 tisoč frankov.

Rokavica za 200 tisoč frankov.

V Parizu, kjer imajo najverjetneje dražje, so pred dnevi bili na prodaj nekateri predmeti ponesrečenih letalcev. Med drugimi je prodajala oficirska čepica letalca Nungesserja. Zanj so iztržili 50 tisoč frankov, neko pismo Le Brixia pa so prodali za 30 tisoč frankov. Bivši romunski pilot letalca pokojnega letalca Dronhina za 15 tisoč frankov.

Rekord na dražbi pa je odnesla rokavica. Nekoč je bila last vojškega pilota Guynemerja. Ponujali so zanj tako visoke svote, da je naposled plačal kupec zanj 200 tisoč frankov.

POKOJNINA ZA ZAKONSKO ŽIVLJENJE

Češkoslovaški socijalnopolitični odsek je sprejel zelo zanimivo točko zakonskega načrta glede penzij vdovam in ločenkam.

Ta točka se glasi v prevodu sledeče:

"Če se ločen žavarovanec znova poroči, čigar zakon se ni ločil po krivdi žene ali pa se je ločil po krivdi obeh zakoncev, tedaj ima ločena žena, če se ni znova poročila, pravico na del vdovske rente, ki bi pripadla drugače vsa pravi vdovi.

Vdovsko rento si delita vdova in ločena žena v razmerju let, ki sta jih preživeli z umrlim žavarovancem. Vsako začeto leto je smatrati kot polno leto. Čas med razvedbo in ločitvijo pri tem ne priha v poštev."

Nadaljeva točka določa, da ločenka nima pravice do vdovske pokojnine, če je prejela pred polnomočnostjo tega zakona ob ločitvi kakšno odpravnino in sicer izrečno kot vdovsko rento.

Te določbe so bile sprejete brez posebnega odpora in spraminjalnih predlogov tako, kakor jih je predlagala vlada sama.

ŠE NEKAJ O MALMGREENU

V Parizu izhaja klerikalni list "Le Croix." Povodom polletnice Malmgreenove smrti je objavil doslej neznan epizodo iz Malmgreenove tragedije, ki je značilna tako za pisanje imenovanega dnevnika, kakor za tiste, ki so bili pri stvari direktno udeleženi.

Malmgreen, Mariano in Zappi so odšli iz Nihilovega taborišča. Bili so slabo opremljeni in tudi z živčnim niso bili dovolj založeni. Ko jim je začela pohajati zaloga živila in so začele odpovedovati tudi moči, je vprašal major Zappi, vodja trojice, ki ni samo pripravljen fašist, ampak tudi vnet katolik in klerikalec, Malmgreena, učenjaka evropskega slovesa, kaj misli o posmrtnosti in o veri.

Malmgreen, ki so mu tačas rojile po glavi vse drugačne misli, se je lahko nasmehnil. Odvrnil je, da je mož znanosti in ateist in da ga prav malo briga, kaj ga čaka na drugem svetu. Kmalu potem je onemogel. Zappi in Mariano sta mu izkopala grob in sta ga položila brez obleke v odprtino. Preden pa sta ga izročila smrti, je Zappi odlomil kos ledu in je "krstil" izmrzanega Malmgreena, ki se ni mogel tega ubraniti. Pokrtil ga je na čelo in šel svojo pot.

"Croix" ugotavlja, da je bil takrist pač brez učinka, ker se ni izvršil s pristankom krščena. Zato pa je imela učinek ateistova ob-

Politični pomen angleškega imperija.

Angleži so v srednjem veku in smelih podvigov je britanski preživel burno dobo notranjih bojev, ki je ustalila v b'stvu še današnji angleški narodni značaj, ter se razmeroma pozno — za Španci, Portugaleci in Nizozemci — lotili kolonizacije. Iščoč poti v Indijo, ki je bila vir bogastva, prej naštetih narodov, so krenili po znanih morskimi potih. Prve kolonije so ustanovili na Novi Fundlandiji in na vzhodnem obrežju današnjih Združenih držav. Tja so se naselili predvsem razni verski razkolniki ter pridobili ogromna prostranstva angleški kromi. Od teh pa je metropola prejela tudi prvi nauk, da je treba postaviti kolonijalno politiko na popolnoma drugo bazo in ne na bazo izkoriščanja. Najstarejše kolonije so se prve uprle izkoriščanju in osnovele samostojne države, okoli katerih se je v teku nadaljnjih stoletij nanizalo še mnogo drugih držav, ki tvorijo današnje ogromno ameriško USA.

Ta nauk so si britski državni predobro zapomnili in ga odslej s pridom porabljali, tako da niso nikoli več zapadli v napako, ki jih je stala izguba ogromnih in evropejskih pokrajin. Duh spremjivosti in sporazuma je utemeljil njih svetovni imperij in v istem duhu upravljajo uvidevni državniki danes zvezno državo dominijonov, protektoratov, posesti in teritorijev, ki kljub popolni večji ali manjši samostojnosti izvesto vzhajajo v skupni državni zvezi v veliko korist celote in posameznih članov te državne zajednice.

Pot v Indijo je odkrila angleški trgovini njihova močna trgovska mornarica, ki jo je ščitilo tudi silno vojno brodogradje. V teh sedlejših postane angleški narod, sedišči popolnoma dozorel z notranjih homati, trgovski narod prvega reda, pomorski narod najvišjih vrlin in kolonijalni narod par excellence ter prekosi na teh poljih Španci, Portugaleci in Nizozemci, ki so se davno prej udeleževali na vseh teh poljih.

V dvajsetem stoletju, po pet stoletih napornega dela, trdih bojev

leka, ki je obvarovala Zapija pred smrtjo in tudi pred nadlogami, ki so obiskale Mariana. Zappi je vselej kakor ostal vzoren v vsem v krščanskih in fašističnih dolžnostih. Mariano je te dni došel v Turin. Fašisti, zastopniki oblasti, godbe so ga sprejemale. Pričakoval ga je celo sam vojvoda od Puglie. Mnogi mu je vzklikala, godba je svirala in v vagon je prva stopila invalidova mati. Trenutek svečane tišine. Ihtenje. Sin je objel in poljubil mater. Solze med množico in zopet "eja, eja alala!"

Take nobilijade so pač zmožni samo fašisti.

NOVA TEORIJA O PODEDLJIVOSTI LJIVOSTI

Iz Krasnojarska poročajo, da so mlademu učenjaku, Trofimovu, uspeli zelo zanimivi poskusi, ki objasnjujejo vprašanje podedovanja. Trofimov je paru belih podgan odstranil repa s pomočjo mrazu. Generacija mladih živali, ki je nastala iz tega para, je prišla na svet sicer z repi, vendar so ti po tednu dni pri šestorici živali odpadli sami od sebe.

Če je ta vest resnična in če je Trofimov svoje poskuse napravil z vso potrebno znanstveno točnostjo, tedaj stojimo pred važnim preokretom v našem naziranju o vprašanju podedovanja. Poskusi ruskega učenjaka bi namreč dokazovali, da so tudi v življenju pridobljena svojstva podedljiva, in sicer bi šlo tu v prvi vrsti za zunanja, fizična svojstva. Do danes se ni takšen dokaz posrečil še nobenemu znanstveniku, čeprav ni manjkalo ne eksperimentov ne opazovanj. Že Lamarck, eden izmed ustanoviteljev teorije o podedovanju, je prišel na podlagi svojih proučevanj do sklepa, da postanejo podedljive le tiste lastnosti, ki jih povzročajo življenjske okoliščine in da so stalne spremembe v organizmu kakšne živali ali rastline vrste odvisne samo od rabe ali nerabe posameznih organov. To se pravi, organi, ki jih vrsta zaradi novih življenjskih okoliščin ne rabi več, omrtvijo in izginejo. To se pa izvrši le po preteku daljših dob, po mnogih generacijah iste vrste. Nikakor pa se ne dogaja, vsaj po naših dosedanjih opazovanjih, da bi slučajno nestojanje ali nasilna odstranitev kakšnega organa povzročila nestojanje tega organa že v naslednji generaciji.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvršijo le zaradi spremenjenih življenjskih okoliščin, v katerih priseljenci živijo in se izgubijo lahko prav tako hitro, kakor so prišli. Zato v teh primerih ne moremo govoriti o podedljivih lastnostih. Šele Trofimovu se je kakor rečeno, posrečil primeren dokaz — a je treba šele počakati, da ga drugi znanstveniki potrdijo.

Vzemimo za primer človeka, ki so mu odstranili z operacijo slepiča. Takšnih ljudi je silno dosti. Toda njihovi otroci pridejo na svet vendarle s slepičem, čeprav spada ta organ nedvomno med tiste, ki jih ljudje na sedanji razvojni stopnji ne potrebujemo več nujno in se zato polagoma atrofirajo, izgubljajo. Isto bi lahko dejali o amputiranih udih, rokah in nogah. Starši z odrezano roko ali nogo rodijo otroka s povsem združenimi udmi. Plešasti oče bo lahko spočil sina z najboljšimi lastmi. Nekateri učenjaki so opazovali, da dobijo priseljenci v Ameriki po razmeroma krtkem času, že v prvi ali v drugi generaciji tipično ameriške poteze in se navajajo to kot dokaz, da so pridobljene lastnosti podedljive same od sebe. Toda ta pojav nima s tem nič opraviti. Takšne spremembe se izvr

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Frank Gibson:

STRAH

Jeanne je stala v obednici, kjer je bila pravkar poljubila svojega moža, odhajajočega z doma. Dobro je slišala, kako se odprla in zopet zaprla hišna vrata. Sklepal je torej, da je Henry odšel. Vendar je iz previdnosti še malo počala, potem pa se naravnost zaletela k telefonu. Popadla je školjko in poklicala številko Henryja, ki ni bil odšel, je tiho zaprl vrata, počakal v predsobju ter prisluškoval razgovoru.

"Saj si ti, Lewis?" je spraševal Jeannin glas. "Tu sem jaz, da, Jeanne. Pravkar je odšel in je rekel, da se vrne šele ob dveh ponoči. Menda ima poslovno večerjo. Danes lahko prideš. Prosim! Jaz ne morem nikamor iz hiše. Torej se lahko zanesem, da prideš. Hvala! Čez pol ure boš tu! Do svidenja, ljubi!"

Vsa srečna je položila slušalo na vilice in pristopila k zrcalu, da bi se pogledala v steklo. Ta hip pa se odprla hišna vrata. Jeanni je postalo neprijetno. Čelo se ji je nabralo v gube — zares so bili koraki njenega moža. Ni trajalo minuto časa, pa je stopil v sobo. "Zdrava, Jeanne, evo me spet!" Odložil je kloboč in rokavice ter sedel na stol k kaminu. Jeannino sree je nemirno utripalo. Postalo ji je tesno in jedva je izpregovorila: "Kaj se je zgodilo, Henry?" "Preložili smo sestanek," je odvrnil suho. "Nu, kaj pa ti je?" Okoli usten ji je zaigrala nervozna nasmeja.

ZAVARUJTE VAŠE TELO!

Človek, katerega želodec ni v redu, postaja polagoma razvalina. Izgubi veselje do vsega in zabavnosti, pomanjkanje spanca, glavobola in drugih žilodolnih penežnosti. — "Cheloland, Co., 14. dec. Prod. tremi tedni sem začel rabiti Trinerjevo grenko vino. Moj želodec je mnogo boljše. In vsak dan se počutim bolj svežim. Jaz ne jem, da je to pravo zdravilo zame. H. Arnold." Poskusite tudi vi! Pri vseh lekarnah. Vrednostni kupon v vsakem zavoju. Za prosto poskušnjo (eno vsaki družini) pišite na: Jos. Triner Co., 1335 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

TRINERJEVO GRENKO VINO
To zdravilo, katero je ravno v 40. letu svoje priljubljenosti pri ljudeh, je resnična rešitev vsem, kateri trpe na slabi prebavi, zaprti in zabavnosti, pomanjkanje spanca, glavobola in drugih žilodolnih penežnosti. — "Cheloland, Co., 14. dec. Prod. tremi tedni sem začel rabiti Trinerjevo grenko vino. Moj želodec je mnogo boljše. In vsak dan se počutim bolj svežim. Jaz ne jem, da je to pravo zdravilo zame. H. Arnold." Poskusite tudi vi! Pri vseh lekarnah. Vrednostni kupon v vsakem zavoju. Za prosto poskušnjo (eno vsaki družini) pišite na: Jos. Triner Co., 1335 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem.

IZRAKITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA
NOVO LETO

namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do vstevši
12. JANUARJA 1929,
bomo obrestovali že od 1. januarja po —

4 1/2%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsakega meseca naprej.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

"Nič, ah, nič..." Henry jo je vprašujoče pogledal:

"Nu, videti ni, da ni bilo nič." "Da," se je domislila Jeanne. "Malec sem razočarana, ker si mi pravil, da si od danasnega večera toliko obetaš." "Nezmišle! Saj ostane vendar vse pri strem, samo dan smo premaknili."

Potegnil je ženo k sebi in jo poljubil. Videč, da se mu ne ustavlja telesno, ampak iz notranjosti, je pripomnil:

"Danes se mi vidiš nekako blede. Ali ti ni dobro?"

Jeanne, ki je bila v zadregi za izgovor, je hitro pograbila priličje:

"Uganil si, dragice, ne počutim se najbolje! Nekaj me teži, kakor bi mi ležal kamen na prsih."

"Nu, le pojdi z menoj, da ti pokazem, kako dober znam biti z ženo!"

In že jo je posadil na divan in jo začel ljubkovať. Jeanne pa je, sedaj prvič v svojem življenju, občutila takšen strah, da bi bila najrajša skoprnela. Po hrbtu jo je mrazilo, v glavi pa je čutila, kakor da ji je vkovana v želazen obruč. Zavedala se je, da mora nekaj ukreniti, kajti čas je hitel. Skrbelo jo je, kaj bo, če trčita skupaj mož in ljubimec. Čas je mineval, čudež pa se ni hotel zgoditi. Že je preračunala, da mora Lewis pozvoniti čez deset minut. Ta misel jo je zbudila v sree.

"Ni mi dobro," je rekla in se polaskala možu:

"Ali hočeš biti tako ljubezniv in stopiti v lekarno? Kupi mi kaj, da mi odleže in se mi vrne moč."

Henry, ki je bil pripravljen na vse, je odvrnil:

"Mislim, da imam takšno sredstvo doma."

Šel je v kuhinjo in se vrnil s čašo vode, v kateri je bil raztopil malo broma.

Jeanne je skrknila par kapljic, več ni mogla. Oči so se ji bile ustavile na kazalu ure, ki se je neizprosno pomikal dalje. Še pet minut — potem se pojavi Lewis.

"Ali ti je odleglo?" je vprašal Henry.

"Za spoznanje mi je boljše."

Je požiraje slino izdala Jeanne.

"Veš, jaz te strastno ljubim!"

je pripovedoval Henry. "Če možski ljubi tako kakor jaz, je zmogel izvršiti vsako nasilje nad svojimi tekmece. Po meni se pretaka južnaška kri. Moj ded je v Georgiji ubil moža, ki se je drznil oskrniti čast njegove žene. Čutim, da bi jaz lahko storil isto."

"Henry!" se je izvil iz grla Jeanni. "Čemu mi pripoveduješ te grozne stvari? Še nikoli nisi bil tako okruten z menoj!"

Henry je ravnodušno nadaljeval:

"Oprosti, Jeanne, nisem te hotel žaliti... Rajši obrniva vse to na veselo plat. Predlagam, da greva v gledališče."

"Da, da, pojdiva v gledališče! To mi bo koristilo, pomirilo me bo, tam se bom raztresla!" je veselo vzkliknila Jeanne, čuteč, da je to zadnja bilka rešitve, ki se lahko prime zanjo.

Henry je razgrnil časnik in čital:

"Danes, 10. oktobra: Samotni mož. To ni nič za naju! Pač pa tu: Pierrot ljubezni. Nekdo mi je pravil, da v tej igri iznenadi mož ženo in ljubimec."

Jeanne je oblihl mrzel pot. Marve, kaj je med menoj in Lewisom? Se je vprašala na tihem.

Da bi se ognila besedam, je vprašala:

"Ali greva?"

"Ne!" je odločno rekel Henry. "Ta drama je zelo napeta in bi lahko mučno vplivala na tvoje živce. Pomisli le, da izvrši mož dvoje umor, ker ubije ženo in svojega tekmea v ljubezni. Jeanne, tvoji živci ne morejo prenesti tega!"

Jeanni je bilo kakor bi se zgrnila nad njeno dušo gosta, gosta megla. Zdelo se ji je, da ji v ušesih buči mogočen slap, ki bobni čez strašne prepade. Rada bi bila vstala, zbežala, izginila nekam daleč, daleč, če bi mogla. — A noge so ji odpovedale. Henry jo je odnesel vpostlejo.

Naslednje jutro sta sedela Henry in Jeanne pri zajtrku. Razgrnila sta liste in pogledi obeh so se srečali, ko so oči obstale na razprtem tisku:

"Lewis Bright, znani igralec, se je sinoči ob pol devetih ponesrečil z avtomobilom. Bil je na mestu mrtev."

Jeanne je prebledela. Pogledala je Henryja v oči. On je to opazil in rekel z ostrim poudarkom:

"Jeanne, radoveden sem, čigavo življenje je bilo dragocenejšo — tvoje ali Lewisovo? Če bi bil sinoči videl živga Lewisa, bi bila danes ti mrtva."

V Što: jah

na Krasu je zgorel, kakor znano, laški otroški vrtec. Direktor lista "Giornale d'Italia" pripoveduje v svojih člankih v položaju na meji, da kakor hitro je bil azil odprt, je 15 slovenskih mater spontano poslalo vanj svoje otroke. Fašisti so takoj izvršili poizvedbe. Neznani emisari so dopovedovali materam, da bodo morale plačevati za laški azil velike zneske in si sprejeti težke in nevarne obveznosti. Fašisti so rotili slovenske matere, da naj nikar ne verjamejo takim govoricam. Kmalu so se vrnili slovenski otroci v laški vrtec.

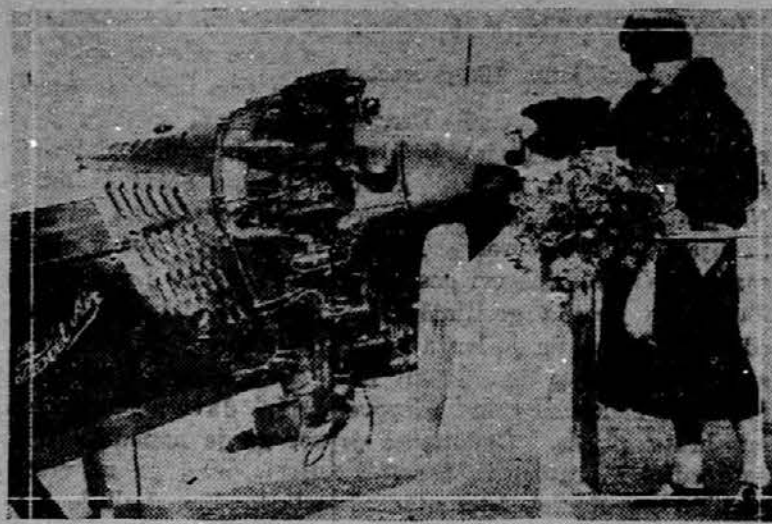
KNJIGE

VODNIKOVE DRUŽBE
za leto 1929

smo razposlali onim, ki so jih naročili. Ostali so nam samo še trije izvodi. V zalogi mamno še nekaj lanskih in predlanskih Vodnikovih knjig. Zbirka — štiri jako zanimive knjige — stane \$1.50.

Knjigarna Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZENA GENERALNEGA POŠTARJA

Mrs. Harry New je te dni krstila na Roosevelt letalnem polju novi Travelair aeroplan, s katerim bodo skušali letalec doseči nov vztrajnostni rekord.

Svet v plankah.

Noben narod in nobena država, ki hoče napredovati, danes ne more več živeti sam iz sebe in sam.

Med ostalimi evropskimi državami so najbolj gostoljubne Švedska in Skandinavski države, ki vzmiš. Ali potrebuje njihove surovine držujejo visum le še nasproti in izdelke ali pa jih jim želi prodati. Tudi naučiti se imajo, če so te dežele same še visoko obdane z visumsko ograjo. Nasaga vežejo jih medsebojni politični interesi. Dejansko vse stremi, da hitrejši zvezami, za hitrejšim Nemčiji. Češkoslovaška je doslej obveščanjem in sporazumevanjem samo s sosedi, marveč s celim svetom. Moderna prometna sredstva dovoljujejo, da se že takorekoč ves svet zbira na enih ter istih prireditvah; radu veže samotno Italijo in Dansko so pogajanja v naselbinu v nepreločni puščavi, pragozdu, razklanem gorovju, na izgubljenem otoku, v večnem ledu, ljudje na ladji sreli bledobrega oceana — s svetovnimi središči Londonom, Parizom, New Yorkom. Svet postaja v resnici eno samo vlemesto, ali prav za prav ena sama vas, v kateri vsak vidi in sliši, kaj se godi pri sosedu. Vsaka ograja je tu odveč.

Zato se je le čuditi, da tako počasi padajo med državami plankke, ki branijo svobodno medsebojno osebo obveščanje: visumi! Vsekakor — prvotnosti je treba pred raznimi volkovi v ovejih obleki; a žal, da ti tudi najvišje plankke enostavno preskočijo. Za postenja je pa visum gola šikana in nepotreben izatek, ki marsikoga odvrca, da ne potuje preko meja, lastne dežele. Visum je simpatična in koristna ustanova samo za tiste, ki z njim delajo kupčije.

Vse to je splošno znano in povsodi so na delu roke, da se te plankke med državami podero. Kako daleč je doslej to prizadevanje uspelo, kaže tabela, ki jo je pravkar objavila Mednarodna trgovinska zbornica.

Izmed 52 držav na svetu dovoljuje vsakomur popolnoma prost prihod v deželo: Urugvaj, Haiti, Kuba in Kanada. Marokko vzdržuje visumske plankke samo proti Nemčiji in Avstriji. — Neverjetno, je kako visoko je zaplankan Monaco, ko bi bilo pričakovati, da je za državno blagajno tem boljše, čim več tujih ovc se da striti v igralnici. Vsekakor je iz Francije dohod prost za francoske države.

Farmar Fred Laptad

iz Midland, Kans., je dobil nagrado za najboljšo koruzo, ki je zrasla na njegovi farmi.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Vzgoja za odrasle.

VEČERNE ŠOLE V NEW YORKU

Za pet let bo mesto New York imelo priliko proslavljati stoletnico večernih šol za odrasle. Po dolgem eksperimentiranju je šolska oblast mesta New York izgradila popolni sistem večernih šol s tečajji, primernimi za odrasle, katerih šolska vzgoja ni bila popolna, kakor tudi za odrasle, ki ne govorijo angleški, in za nepismene.

Najbolj značilno skupino med odraslimi učenci v New Yorku tvorijo priseljenci, ko so pršli v Ameriko kot odrasli ljudje in se junasko in uspešno prizadevajo naučiti se angleščine, potrebne za znanja za državljanstvo in izboljšati svojo izobrazbo. Nekateri izmed njih, ki so bili nepismeni celo v svoji lastni materiščini, pohajajo šolo prvič v svojem življenju. Vsi, celo oni z visoko šolsko izobrazbo v svoji domovini, se zapuopno obračajo k večnim šolskim tečajem. Dočim je glavna svrha teh tečajev podučevati praktično angleščino, se učiteljem tudi nalaga naloga vzpoujavati novodošlece z novim sistemom vlade, z tujimi jim navadami in običaji.

Voditi tečaje za tujerodne odrasle je splošno z velikimi težavami, kakor trdi nadzornica za vzgojo priseljencev v državi New York, Ali v zadnjih letih je bil storjen znaten napredek v tehnični podučevanja odraslih sploh. Tudi kar se tiče učnih predmetov, je bil storjen velik napredek. Elementarne in višje večerne šole v New Yorku imajo približno 2000 učiteljev, ki so bili posebno trenirani za vzgojo odraslih. Glavni psihološki strokovnjaki te dežele proučavajo sposobnost odraslih za učenje novih predmetov in tako ves sistem odrasle izobrazbe napreduje.

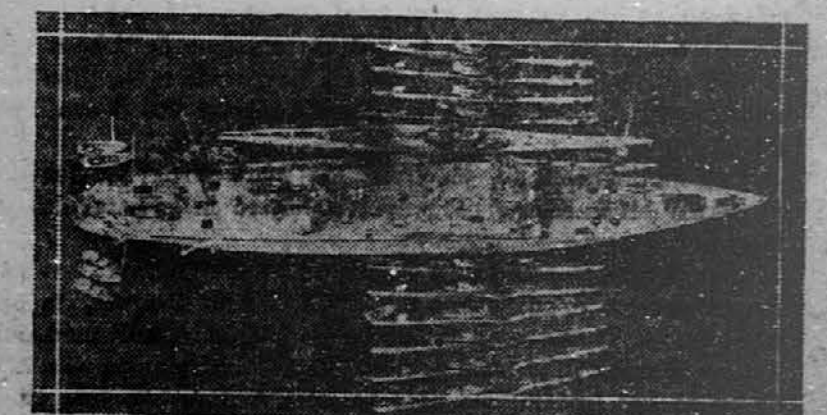
V mestu New York stotisoč učencev pohaja večerne šole. Imamo v New Yorku troje vrst večernih šol. Večerne ljudske ali elementarne šole s 50.000 vpisanimi učenci so namenjene onim, ki se hočejo naučiti angleščine in državljanstva za naturalizacijo, končno za gospodinjstvo, ki želijo poduk v kuhanju, šivanju itd.

Vse večerne elementarne šole nudijo poduk v sto večerih na leto. Tečaji se obdržujejo v 21 ljudskih šolah v Manhattanu, 6 v Bronxu, 16 v Brooklynu, 2 v Richmondu in 5 v Queensu.

Večerne srednje šole — high schools — s 40.000 vpisanimi učenci nudijo popolne srednje šolske tečaje, katerih dovršitev vposablja do vstopa v vsa vsenčilšča in višje strokovne šole. Te večerne šole nudijo tudi trgovske tečaje. Poduk se vrši v 19 šolah.

Obrotnih in umetniških večernih šol je 15, z vpisanimi 10.000 učenci. Te šole so namenjene onim, ki delajo v kakšni industriji ali trgovini, in se hočejo boljše izobraziti.

POGLED NA BOJNO LADJO "HOLLAND"

in na skupino submarinov. Bojna ladja služi kot baza za podmorske operacije.

ZASTAVE

SVILENE AMERISKE, SLOVENSKE IN HRVASKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME, ITO

Sigurno 25% ceneje kot drugod
VICTOR NAVINSKY
311 GREEVE ST. CONENAUH, PA.

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

53

(Nadaljevanje.)

On je skomignil z ramena.
— Bedasto imenujem vprašati zločince v ječi, če odobravajo sodbo sodnika. On bo komaj storil kaj takega.
Za trenutek je molčala, a nato se je zopet odzvala.
— Garth, ali me ljubiš?
Besede so padle jasno v tihem, poletnem zraku.
— Da, — je odvrnil trdovratno, — jaz te ljubim. In kaj zato?
— Kaj zato? Naslednje! Mene ne briga, kaj si storil. Tudi me ne briga, če si izobčenec ali ne. Če si, potem sem pripravljena biti izobčenka s teboj! O, Garth, — moj Garth! Jaz sem te prosila celo popoldne, da me poročiš in — ti ne moreš še nadalje zavracati tega!
Pred njeno strastno vero in zaupanjem so se podrle vse seči, postavljene med njima. Njegovi roki sta se oklenili nje, za par trenutkov sta visela skupaj in ljubezen je izbrisala vse trpke spomine in vso preteto bodočnosti.

Naenkrat pa se mu je vrnila zavest. Zelo nežno jo je izpustil.
— To mi prav, — je zajecal nemirno. — Jaz ne morem sprejeti tega od tebe. Draga, ti mi moraš dovoliti oditi proč... Jaz ne morem pokvariti tvojega častnega življenja s tem, da ga združim s svojim.

Ona pa je zopet prišla njegovi roki.
— Ti ga boš pokvaril, če greš proč! O, Garth, dragi, bedasti mož! Ali čes ne razumeš, da je ljubezen edina stvar, ki pride v resnici v poštev? Jaz bi se ne brigala, če bi izvršil vse grehe v dekalogu. Ti si moj sedaj, moj ljubljene! — je rekla ljubeznivo. In jaz ne bom vržena iz tvojega življenja vsled kakšnega smešnega pomisleka. Naj bo preteklost briga zase. Sedanjost je naša! In jaz te — ljubim, Garth!

Težko je bilo razmišljati hladno z njenima rokama krog njega, z njenima ustnicama tako blizu in njegovo ljubeznijo do nje. Vprizoril pa je še en poskus.

— In če bi kdaj obžalovala to, Sara? — je šepetal. — Jaz ne mislim, da bi mogel to prenesti.

Zrla je nanj z mirnimi očmi.
— Ne bo ti treba prenašati tega, — je rekla. — Jaz ne bom tega nikdar obžalovala.

On se je še vedno obotavljal. Zora velikega uparja pa je vstajala ter se poglabljala na njegovem obrazu.

— Če bi bila zadovoljna živati tukaj, — v West End... je ravno mogoče. — Govoril je razmišljeno, kot da debatira stvar sam s seboj. — Prokletstvo mi ni še sledilo v ta mali kotiček zemlje. Mogoče, komečkonca... Sara, bi mogla prenesti tako življenje. Ali pa bi si vedno želela oditi ven v veliki svet! Povedal sem ti, da je svet zaprt zame. Nekaj je v moji preteklosti, kar zastavlja pot vsaki bodočnosti. Ali imaš vero, — pagum, — da nastopiš proti temu?

Njene oči, mirne in jasne, so srečale njegove.

— Jaz imam pogum, da stopim pred katerokoli stvar — s teboj, Garth. Nimam pa poguma stopiti pred življenje, — brez tebe.
Sklonil je svojo glavo ter jo poljubil na usta, — z dolгим, počasnim poljubom, ki je vseboval nekaj več kot pa le hipno strast. In Sara, ki ga je poljubila nazaj, z dušo na astnih, je čutila kot da sta skupaj zavzela svetel sakrament ljubezni.

— Ljubljena! — Glas Gartha je prišel z nežno milino skozi tisto trenutka. — Ljubljena, naj bo kot želiš! Če imam prav ali ne, da vztrajam na veliki dar, ki mi ga ponujaš, — Bog sam ve! Če pa nimam prav, potem naj pade kakšen nebes na mene samega!

Tri in dvajseto poglavje.
POLETNA IDILA.

Poletje, med vsemi letnimi časi, je gotovo najbolj dovršeni čas za ljubece in za Saro so bili dnevi, ki so sledili neposredno po njeni zaroki z Garthom Trentom, dveji neskaljeno sreče.

Bile so čudovite ure, katere sta preživela skupaj, se izprehajala skozi gozdove, oblečene v poletno zelenje ali pa po pečinah, ki so se stezale zapadno od promotorija, kjer je stal na straži West End.

Tekom teh ur intimne tovarišije je pričela Sara spoznavati skrivne globine Garthove narave. Razkrila je tudi skoro romantično delikatesnost misli, ki je ležala pod njegovo zunanostjo.

— Ti si več kot pol-pesnik, moj Garth, — mu je rekla nekega dne.

— Torej transcendentalen osel, z drugimi besedami, — je popravič smejal. — Well, mogoče imaš prav. Prepozno pa je sedaj skuhati izboljšati me kaj. Kot se zvije vejica, tako raste drevo, kot veš.

— Jaz te nečem izboljšati, — mu je zagotovila Sara takoj. — Jaz bi te hotela niti za en las drugačnega kot si. Potem bi sploh ne bil več — moj Garth.

Tako sta sedela skupaj ter govorila vsakojake očarljive neumnosti, kot so govorili ljubanci že izza dni Adama in Eve, dočim je sijalo nad njima nebo ter ju blagoslovljalo, dočim so na bregu valovi mirno ljubno udarjali ob skale in pesek.

Zročila nazaj, v trpke mesece, ki so sledili, ko je bila individualna sreča zajeta v vrtnice nesreče in ko je cel svet stokal pod rdečim viharjem vojne, se je Sara vedno lahko spominjala skrajno zadovoljivega miru onih zlatih dni v pričevku julija — nedolžnega miru, katerega ni niti ona, niti svet kdaj dobila več nazaj.

Sara ni našla nikakih težav, da sprejme čestitke svojih sosedov in prijateljev in v svojih dolgih pogovorih z Garthom se je navedla ceniti dejstvo, da re bo govoril nikdar več o svoji preteklosti.

Pisala je Elizabeti, jo obvestila o svoji zaroki ter dobila v svojo veliko presenečenje naravnost očarljivo in prijateljsko pismo v odgovor.

— Seveda, — je pisala Elizabeta na svoj impulzivni način, — mi ne moremo drugače kot želiti, da bi bilo drugače, da bi se našla ljubiti Tima, — a ti veš boljše kot katerikoli med nami, kje leži tvoja sreča in ti imaš pravico vzeti jo. Nikdar pa ne misli, Sara, da bo to kaj izpremenilo naše prijateljstvo. Lahko sem čitala med vrstami tvojega pisma, da si imela neko tako bedasto misel v svoji glavi. Tako malo mislim na to, da bi prekinila vse stike med nami, da predlagam priti sama do v Monkshaven, ker spoznavam, da bi bilo preveč prositi te, da prideš sama sedaj v Barrow. Jaz se hočem sestati s srečnim človekom, ki si je pridobil mojo Saro. Jaz nimam bila posebno dobra v zadnjem času, — vročina me mori, — in Geoffrey hoče, da naj grem za nekaj časa doli k morju. Vse to tega kaže vse stvari, da pridem doli v Monkshaven. Ali ima vaša primitivna vas kak hotel? Če ne, ali bi mogla najeti kakke sobe za mene?

(Dalje prihodnjik.)

Starokrajška porota.

NOČNI SPOPAD V JARŠAH

Ljubljana, 13. decembra

Posednice sin Tomaž Dragar, rojen 1909. v Podgorici, je kljub svoji mladosti na slabem glasu. Na pustno nedeljo sta obdolženec in njegov brat Lovrene Dragar razgrajala v Marinskovi gostilni v Jaršah in grozila gostilničarki in odprtim nožem, da jo bosta razrezala. Marinskova namreč ni hotela dati obdolženca in njegovega brata pijače. Obdolženec je nato odšel z bratom v Strniševu gostilno na Rodici, kjer sta spila pol litra vina.

Okoli 22. se je obdolženec napotil v družbi svojega brata Lovrena ter Franceta in Ivana Grbe nazaj proti Jaršam. Nekako sredi poti med Rodico in Jaršami se srečali Franceta Javornika, Franceta Zalokarja in še kakih 12 fantov in deklet, ki so šli iz Jarš domov na Rodico. Obdolženec in tovariši so na cesti, ko so se približevali Javornikovi skupini vpliv "auf". Pri srečanju se fantje niso pozdravili. Obdolženec je takoj nastopil izzivalno in poglodal vsakemu iz Javornikove družbe v obraz. Nato se je takoj za Javornikovo gručo fantov obrnil in jih zasledoval na Rodico.

Ko je Franc Javornik na Rodici blizu Tavčarjeve hiše, ki je oddaljena okoli 30 korakov od obdolženčevega doma, pomirjeval Janeza Novaka, ki je vplil "auf" in ga spravljat spat, je pristopil k njemu obdolženec. Javornik ga je pozval, naj se odstrani in naj gre spat. Komaj je izustil te besede je obdolženec stopil korak nazaj in rekoč: "Na tebe imam pa ž dolgo časa piko!" sunil Javornika z odprtim nožem proti levemu očesu. Javornik se je takoj zgrabil za oko, nakar ga je obdolženec z drugim sunkom rnil v levo roko.

Javornik močnega krvavljenja mu je postalo slabo in se je opotekel, nakar sta ga prijela Franc in Miha Zalokar in ga odnesla v Tavčarjevo hišo. Ko je obdolženec oklal Javornika, je zaklical svojemu bratu Lovrenu: "Gorjejevu sem dal dva stiha! Že dalj časa sem imel piko nanj!" Zatem sta skočila obdolženec in njegov brat Lovrene, ki je že poprej z nožem večkrat sunil proti Francetu Zalokarju in mu prerazal sukniče in telovnik, v domači hlev, ki stoji blizu Tavčarjeve hiše na cestnem križišču; kazala sta iz hleva vile ter vpila, da bo oni, ki se upa blizu, takoj erknul.

S prvim sunkom je obdolženec zadel Javornika v levo stran sene v bližino obrvi in mu prizalejal 6 cm dolgo rano, ki je povzročila krvne podplutbe v obeh vekah levega očesa. Levo oko je zaradi poškodbe vidnega živca popolnoma slepo.

Dragar se je zagovarjal, da ni kriv. Javornika je sunil v oko, ker ga je napadel. Klečal je na njem, držal ga za vrat, suval in tolkel. Zamahnil je z nožem in ga prvič rnil v roko, ker ga pa še ni izpustil, ga je vsekali še drugič; kam, ni vedel. Nato ga je še nekekrat sunil, dokler ga ni izpustil.

Javornik, ki zahteva za izgubo česa 50 tisoč Din, je izpovedal v glavnem tako, kakor navaja obtožnica. Takisto tudi Franc in Miha Zalokar, dočim ne vedo nekatere priče nič bistvenega izpovedati. Obdolženec zagovarja pritrjeto le njegov varuh in njegova mati.

Občina slika obdolženca kot pretepača in poročca, da je na slabem glasu.

Porotnikom je stavljen kazenski senat 3 vprašanja, in sicer glavno vprašanje, ali je obdolženec kriv obtoženega hudodelstva, potem delno vprašanje, če se prvo potrdi, ali je storil svoje dejanje v silobranu, in eventuelno vprašanje, ali je prekoračil meje silobrana.

Porotniki so prvo vprašanje o krivdi soglasno potrdili, a silobran zanikali. Tomaž Dragar je bil obsojen zaradi teške telesne poškodbe na 15 mesecev težke ječe, vsakega četrta leta post in trdo le. Žižce, Francetu Javorniku pa mora plačati 30.000 Din odškodnine in stroške.

DETOMOR

Maribor, 13. decembra 1928

Posednice hči Antonija Kovčeva iz Domajincev pri Murski Soboti je obtožena, da je v noči

Nočno Oslablost
Mehurja ali Bolezni Ledic pri starih
Hitro pomoč s pristnim **Santal Midy**
Uspešno - Neškodljivo.

Mrs. Portes Gil

žena novega melhiškega predsednika.

22. oktobra 1928 pri porodu zadavila svojega nezakonskega otroka ter svojega fanta Janeza Špurerja obkolila sokrivde.

Usodne noči sta začela sestra Jožefa in brat obdolženke Josip Kovač jok v veži. Ker je vedel, da je sestra noseča, si je takoj mislil, da je poročila. Zato je nekaj časa čakal, ali bo obdolženka prinesla otroka v sobo. Ker pa ni bilo sestre nazaj in je tudi utihnil otoro, je prizgal luč ter šel v kuhinjo. Obdolženka je stala v nekem kotu v veži. Vjrašal jo je, ali naj gre po babico, ona pa je odgovorila, da zna sama opraviti in da ji je bilo le slabo. Potem je prišla obdolženka v sobo in legla v posteljo k sestri. Zgodaj zjutraj, ko so se vsi spali, je obdolženka prva vstala in šla iz sobe. Ker se je tudi po vasi govorilo, da je Kovačeva svojega otroka spravila najbrž s sveta, so orožniki uvedli preiskavo. Otrokov trupelce so našli v pepelu pod pečjo v kuhinji.

Antoniji Kovačevi je u pelo porotnike prepričati, da je raynala v duševni zmedenosti. Bila je oproščena. To je prva oprostilna sodba v tekočem zasedanju v Mariboru.

TOVARIŠA JE UBIL

Maribor, 14. decembra.

Zlčetni delavec Janez Popovšek, doma iz Spuhlje pri Ptujju. Bil je s Francetom Bezjakom zaposlen pri nek izgradbi v magdalenskem predmestju in tudi stanovala sta skupaj v Studeneh na Aleksandrovi cesti s šestimi drugimi tovariši. Letos 3. novembra

Kretanje parnikov Shipping News

3. januarja: Dresden, Cherbourg, Bremen
4. januarja: Berengaria, Cherbourg
5. januarja: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
6. januarja: Conte Grande, Genoa, Napoli, New York, Cherbourg, Hamburg
9. januarja: Vulcania, Trst (Prvič)

11. januarja: Mauritania, Cherbourg, Arabic, Cherbourg
12. januarja: George Washington, Cherbourg, Bremen
13. januarja: Deutschland, Cherbourg, Bremen
16. januarja: President Harding, Cherbourg, Bremen
17. januarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen
19. januarja: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
23. januarja: Republic, Cherbourg, Bremen
25. januarja: Paris, Havre
26. januarja: Conte Biancamano, Genoa, Napoli, Cleveland, Cherbourg, Hamburg
30. januarja: America, Cherbourg, Bremen

COSULICH LINE

NAGLA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO

Ogromna motorna ladja
Vulcania

Odpluje na svoje deviško potovanje
10. JAN. in zopet 22. FEB.

Kot njena posestrimska ladja — Saturnia, prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglici ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na Vulcaniji in Saturniji, vključno plavalni bazen v drugem razredu.

Veliki parnik na olje
Presidente Wilson

ODPLUJE
7. FEB. in 21. MARCA
PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents,
17 Battery Place, New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 11. jan.; 1. febr.
Paris 25. jan.; 15. februarja.
(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsekdo je v posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

soden in za svoja dejanja odgovoren, je od haloških kmetov nakupil velike množine vina, vino vnovčil in nato z denarjem — mesto da bi kmetom plačal vino — pobegnil v inozemstvo, ko je svoje imetje poprej izročil svoji ženi.

Potikal se jo po Franciji, posebno po Monte Carlu, Nizzi, Parizu, nadalje po Avstriji in drugod, se izdajal za hotelirja, nabavljaj vino za znatne provizije in tudi natakarcem proti kaveji 300 do 500 Din obljubljal službe. Na Dunaju je odsedel 16 mesecev, nakar je bil izročen okrožnemu sodišču v Mariboru.

Danes so porotniki soglasno potrdili prašanje glede sleparij in je bil Stoklas obsojen na tri leta težke ječe.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o petnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vse to naše dolgoletne iskustve vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvostanske brzooparlike.

Tudi nedržavljanji zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselilnega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prošlec osebnostno, bodisi v najbližji naseljski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdo potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanske svoje moške s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote. Jugoslovanska kvota znaša 80 vedno 671 priseljenecov letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne-državljanov, ki so bili postavne pripuščeni v to deželo za stalno bl. vanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošelj na ameriške vize.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in oddaljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iskanju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA
SAMO
\$1.
(Za Canado \$1.20 s poštino in carino vred.)
Poštino plačamo mi in pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadoščajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar iščete, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vprašanjih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je porušil tornado, kam je dospel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se utoče zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 38, širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o krajih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se nahajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa to potrebi ugodno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kontinentov, tiskan v petih barvah.

Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne oziirajte se na to, če že imate zemljevid ali atlant, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en teden imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.